

РЕЦЕНЗИЯ

за конкурса за академичната длъжност "ПРОФЕСОР" в професионално направление 7.1 „Медицина“, научна специалност „Офталмология“, йод 03.01.36 за Катедра „ Очни болести, УНГ болести и ЛЧХ“ при Медицински Университет - Плевен, за нуждите на Клиниката по очни болести на "УМБАЛ - ЕАД - Плевен, с участието доцент д-р ЧАВДАР БОРИСОВ БАЛАБАНОВ

от проф. д-р МАРИЕТА ИВАНОВА КОНАРЕВА-КОСТЯНЕВА, дм, ръководител на Катедра по очни болести, МУ, Пловдив, 4002 Пловдив, бул. "Пещерско шосе 66, сл. тел. 032 602 936, GSM 0888 995 441, [e-mail:@abv.bg](mailto:@abv.bg).

Конкурсът е обявен в „Държавен вестник“, бр. 6 от 22.01.2013 г.

Декларирам, че нямам общи трудове с кандидата.

Кратки биографични данни за доц. д-р Ч. БАЛАБАНОВ, дм.

Доцент д-р Ч. БАЛАБАНОВ е роден на 24.06.1949 година Завършва медицина през 1973 г. във Висш медицински институт, Медицински факултет - София. От 1974 г. до 1982 г. е последователно стажант-асистент в Катедрата по очни болести, МА - база II - ИСУЛ, София (1974-1976 г.), асистент в Клиника по кератопластика - Ботевград, база на МУ - София, (1976-1978 г.), асистент и старши асистент в Катедрата по офталмология - Медицинска академия - София (1979-1982 г.). През 1982 г. е избран за асистент в Катедрата по очни болести, ВМИ - Плевен, в която е старши асистент (1983-1986 г.), главен асистент (1986-1990 г.), доцент (1990 - 1992 г.) и ръководител на Катедрата по очни болести (1992-2001 г.). За периода 2001-2005 г. е Ръководител на Катедра по очни болести, ВМИ - Плевен и началник на клиника "Очни болести" МБАЛ - Плевен ЕАД, а от 2005 г. и понастоящем е Ръководител на Катедра " Очни болести, УНГ болести и лицево-челюстна хирургия", МУ, Плевен и Началник Клиника "Очни болести", УМБАЛ „Георги Странски“ - Плевен. От 1990 г. е член на изпитна комисия за придобиване на специалност по офталмология.

Доц. д-р Ч. БАЛАБАНОВ има призната специалност по офталмология, сертификати за успешно завършени: 2-годишен курс по английски език за напреднали с медицинска насоченост (1990-1992 г.) и 3-месечен курс по английски език "Streamline" - III ниво в European Research Center - София, 1993 г., удостоверения за: интензивен курс "Работа с персонален компютър и медицинска информатика" (1992 г.), обучение „ Основи на болничната икономика" (2003 г.), обучение „Актуални проблеми на медицинската педагогика" (2006 г.), сертификат за премината програма за обучение по офталмология от Royal Eye Hospital, Манчестър (1997 г.).

Научните интереси на доц. д-р Ч. БАЛАБАНОВ са в областта на тумори на окото и неговите придатъци, хирургично лечение при заболявания на роговицата, както и хирургично лечение при катаракта, глаукома, страбизъм и заболявания на

конюнктивата. Той е провел редица следдипломни специализации върху микрохирургия на роговицата и реконструктивна хирургия на преден очен сегмент, катар актна хирургия, кератопластика и окулопластична хирургия, факоемулсификация. Доц. д-р Ч. БАЛАБАНОВ е участник в 5 научно-изследователски проекти, от които като водещ изследовател е в два, а в други два е методичен ръководител. Той е организатор на 3 научни конференции с международно участие на тема: „Тумори на окото и очните придатъци" (2006, 2008, 2010 г.).

Доц. д-р Ч. БАЛАБАНОВ е член на Българското дружество по офталмология, член на Съюза на очните лекари в България (член на Управителния съвет), член на Националната глаукомна асоциация. Участва в редакционните колегии на списания Български офталмологичен преглед и Journal of Biomedical & Clinical Research. Medical University – Pleven.

Многократно е избран за рецензент на дисертации, научни статии, експертни доклади (възложени от ВАК), изследователски проекти, както и за член на научно жури.

Учебно-преподавателска дейност.

1. Аудиторна натовареност:

Учебно-преподавателската и педагогическата дейност на доцент д-р Ч. БАЛАБАНОВ е значителна по обем. По данни от приложената справка, годишната му учебна натовареност за 2009/2010 година е общо 410 часа, разпределени както следва: 170 часа лекции и изпити с обучаващи се на английски език студенти по медицина, 127 часа лекции и изпити с обучаващи се на български език студенти по медицина, 80 часа лекции и изпити на медицински сестри и акушерки, 33 часа лекции, изпити и колоквиуми към Медицински колеж и СДО (специализанти). Съответно за 2010/2011 г. аудиторната и извънаудиторната заетост на доц. д-р Ч. БАЛАБАНОВ е 486 часа, а за 2011/2012 г. - 437 часа.

Доцент д-р Ч. БАЛАБАНОВ е бил научен ръководител на 3-ма редовни докторанти, завършили дисертационните си разработки със защита: д-р Мариела Облашка (2003 г.), д-р Христина Христова-Петрова (2004 г.), д-р Десислава Статева (понастоящем доцент) (2008 г.) и на един докторант на свободна подготовка (д-р Снежана Мургова), на който предстои защита през 2013 г..

2. Извънаудиторна дейност:

Доц. д-р Ч. БАЛАБАНОВ е участвал в провеждането на всички изпити за ординатори в Очна клиника, за зачисляване за докторанти, за асистенти в Катедрата, за зачисляване за специализация, за придобиване на специалност; разработил е учебни програми за специалностите „Медицина", „Медицинска сестра и акушерка" и „Социални дейности", създал е в Интернет страницата на МУ-Плевен лекционен курс за дистанционно обучение по офталмология за студенти по специалността „Медицина" на български и английски език, както и тестове по офталмология за специалността „Медицина".

На базата на гореизложеното си позволявам да дам много висока оценка на

многообразната учебно-преподавателската активност на доцент д-р Ч. БАЛАБАНОВ.

Научно - изследователска дейност.

В обявения конкурс за професор по офталмология на МУ-София, доц. д-р Ч.БАЛАБАНОВ представя 94 научни публикации, от които 4 в чуждестранни научни списания. Той е самостоятелен автор в 9 публикации, първи автор в 25 статии, втори и последващ автор - в 60 публикации. Кандидатът представя 89 научни съобщения, от които 55 са публикувани в сборници с резюмета, а 34 са изнесени на български научни форуми, но не са отпечатани в сборници. Участията му в чужбина са 10.

Доц. д-р Ч. БАЛАБАНОВ е представил хабилитационен труд „Тумори на окото и неговите придатъци. Хирургично лечение на туморите на клепачите и периокуларната зона (по материали на Очна клиника при УМБАЛ „Г. Странски" - Плевен).

Той е съавтор в монографията „Глаукоми. Съвременни тенденции в класификацията, патогенезата, диагностиката и лечението" (2000, 2006 г.) с главата: „Катаракта и глаукома - хирургично лечение". Автор е на 2 книжки за профилактика на глаукомата.

Доц. д-р Ч. БАЛАБАНОВ е участник в учебник по очни болести за студенти (1995 г.) и е редактор на учебника по очни болести за медицински сестри (2012 г.). Автор е на глава „Имунологични прояви при очни заболявания", съавтор е на глава „Заболявания на зрителния нерв", както и на подглавите „Светлоусещане" и „Цветоусещане" (от „Физиология на зрителната система") от Учебник за студенти по офталмология, под редакцията на И. Маждракова, Бонифон, София, 2008 г.

Импакт факторът на публикациите на английски език сумарно е 1.872 (по справка на Медицинската библиотека при МУ - Плевен и негово собствено проучване).

От представената справка на Централна медицинска библиотека и от собственото търсене на кандидата се установява, че доц. д-р Ч. БАЛАБАНОВ има общо 26 цитирания в български източници и 2 цитирания в чужди източници.

Научните трудове на доц. д-р Ч. БАЛАБАНОВ третираат проблеми от 12 различни направления и области на офталмологията, както и интердисциплинарна тематика:

I. Тумори на окото и неговите придатъци

Осъществени са мащабни и системни клиничко-епидемиологични и хистопатологични проучвания (II.1., II.4.3.) на болничната заболеваемост от тумори на окото и придатъците му за региона на Централна Северна България - 1203 пациенти за 20 години. Изяснени са принципите на хирургично лечение на туморите (II.1., II.3.1., II.4.15., II.5.3.). Изследвана е честотата на туморите при деца за 5 год. период (II.4.7.). Формулирани са диагностичните и терапевтични проблеми при малигнена меланома на окото и придатъците му (II.1., II.4.13., II.4.14., II.5.7.). Представена е клиничко-морфологичната характеристика при тумори на конюнктивата (II.1., II.4.10., II.4.6.). Разгледани са индикациите, хирургичната техника (глабеларна пластика, свободна кожна трансплантация, свободна мукозна трансплантация) и резултатите от лечението при тумори на клепачите (II.1., II.3.4., II.3.9., II.3.10., II.4.4., II.4.5., II.4.11., II.5.2., II.5.5.,

II.5.9., II.5.10.). Извършено е хистохимично изследване на кожа с различна локализация (II. 1., II.3.4.). Описани са пластични интервенции след ексцизия на тумор за корекция на ектропион (II.3.6.), птоза (II.5.6). Представени са резултатите от лечението на кавернозна хемангиома с кортикостероид интратуморно (II.1., II.3.2., II.3.5.). Направени са обширни проучвания при тумори на орбитата (II.1., II.3.3., II.4.9., II.4.15., II.5.8., II.3.7., II.4.8., II.3.3., II.4.12.). Описани са случаи с неврофиброматоза тип 2 (II.3.8., II.4.1., II.5.1.) и болестта на von Hippel-Lindau (II.1., II.2.1., II.4.2.).

II. Хирургично лечение при заболявания на роговицата

Извършени са първите за България цялостни експериментални проучвания за обработка на роговични рани с БТЦАЛ (I.1., I.2.1., I.2.2., I.3.1., I.3.2., I.3.3., I.3.4., I.3.5.). Проучени са различни аспекти на проникващата кератопластика. Представени са резултатите при проникваща кератопластика (включително и от първото системно проучване за България) (III.6.1., III.4.20.). Разгледани са проблемите с донорния материал (III.6.15.), обсъдени са индикациите, хирургичната техника и перспективите на проникващата кератопластика (III.6.30., III.6.33.). Направен е анализ на кератопластика при кератоконус (III.6.8., III.4.1.), при случай с тежка ендоепителна дистрофия (III.4.2.), при кератопатии след катарактна хирургия (III.4.12.), при случаи с инфекциозни роговични перфорации (III.4.21., III.6.37.), при случаи с двустранно стапяне на роговицата на базата на системен имунен процес (III.4.28.). Представени са обзори върху методите за лечение на перфорациите на роговицата (III.6.39., III.6.43.). Описани са случаи след изгаряне с вар и последваща кератопластика (III.6.10., III.4.4.)- Доказано е предимството на трепанацията на донорската роговица през ендотела (III.5.1.). Извършено е трикратно микробиологично изследване на трупни очи преди енуклеацията им (III.6.9.). Изследвана е микробиологичната флора предоперативно (III.5.2.). Приложена е ламеларна кератопластика при случаи с птериgium (III.5.3.). Представени са случаи с роговични дефекти, третиран с биологично покритие и са анализирани възможностите на амниотична мембранна трансплантация (III.6.28., III.4.32., III.6.44.). Извършени са експериментални изследвания на роговицата (III.47.) и е проучен ефектът на някои ензими при дозирано изгаряне на роговицата (III.6.11.).

III. Хирургично лечение при заболявания на конюнктивата

Представена е хирургична методика за лечение на рецидивиращ птериgium (III.4.10.).

IV. Глаукома

В публикациите, посветени на лечение на глаукома са представени резултатите от конвенционалната трабекулектomia (III.4.5., III.6.14.), резултатите от аргон лазерна трабекулопластика при псевдоексfolиативна глаукома (III.4.6., III.6.12.), сравнени са резултатите от трабекулектomia с форникс-базирано ламбо и с лимбално-базирано ламбо (III.5.7.), представена е техниката bleb needling (III.6.38.).

В статиите, посветени на псевдоексfolиативната глаукома (ПЕГ), се разглеждат следните теми: Осъществено е електронномикроскопско изследване при ПЕГ на трабекуларния апарат (III.5.8., III.6.20.) и на материал от ирис и конюнктивa (III.4.16.,

III). Установена е по-голяма честота на сърдечно-съдови заболявания, както и на системна исхемия при ПЕГ (III.5.9., III.5.10.). Изследвано е локалното кръвоснабдяване при ПЕГ (III.6.36.). Установено е, че линията на Sampaolesi се открива при всички пациенти с ПЕГ (III.5.4.). Извършено е детайлно обсъждане на ПЕГ с препоръка за ранно оперативно лечение (III.6.32., III.6.13., III.6.40.).

V. Катарактна хирургия

Разработен е вътреочен перфузионен разтвор с качества на преднокамерна течност (III.4.3.). Разгледано е хирургичното лечение на катаракта и глаукома (III.2.2., III.2.3., III.4.9., III.4.13.). Анализирани са резултатите от екстракапсулна екстракция в очи с псевдоексфолиативен синдром (III.6.25., III.5.6), както и от катарактна хирургия при деца (III.4.11., III.6.22., III.6.26.). Проучен е късният следоперативен астигматизъм след екстракапсулна катарактна екстракция (III.4.15., III.6.29.). Извършено е сравнително изследване на резултатите от екстракапсулна катарактна екстракция при болни с и без диабет (III.5.5.). Анализирани са резултатите от катарактна хирургия при пациенти с увеит (III.6.31.), както и при пациенти с руптура на задна лещена капсула (III.6.6., III.6.16., III.6.27.). Изследвани са случаи с проникващо нараняване и нарушение на предна лещена капсула и последваща катарактна хирургия (III.6.5.). Не е установено развитие на ендофталмит в серия от 383 поредни пациенти с екстракапсулна екстракция (III.5.12.).

В статиите, посветени на катарактната хирургия се проследяват първите стъпки при въвеждане на екстракапсулна екстракция (III.6.18.) и на факоемулсификация (III.6.24.). Извършено е епидемиологично проучване на пациенти с катаракта, оперирани в клиниката (III.5.17.). Изследвани са лещени кристалини (III.6.2.).

VI. Заболявания на увеята

Извършени са проучвания върху голям брой пациенти с увеит (III.4.30., III.5.18.). Разгледана е връзката между рецидивиращ увеит и антифосфолипиден синдром (III.6.23.).

VII. Очен травматизъм

Извършени са епидемиологични проучвания (III.4.22.), проучвания върху възникване на инфекция при нараняване на окото (III.5.11.), проучвания върху очен травматизъм, свързан с лов и риболов (III.6.45.).

VIII. Диагностика и лечение на страбизъм

Извършен е анализ на честотата на постоперативните инфекции след хирургия на страбизъм (III.5.13.), проучено е приложението на миотик при деца с акомодативна езотропия (III.6.17.), представени са резултатите от пластика по Iepzep при паралитичен страбизъм (III.6.35.).

IX. Заболявания на ретината

Представени са 3 редки, интересни случаи (II.2.1., III.4.29., III.4.17.).

X. Заболявания на зрителния нерв

Описан е случай на билатерален оптичен неврит (III.4.31.).

XI. Изследване на лимфната система на конюнктивата

Представен е метод за изследване на лимфната система с Patentblau (III.3.1., III.4.8., III.6.3., III.6.4.).

XII. Епидемиология и превенция на намаленото зрение и слепотата

Изследвани са деца с намалено зрение и слепота, като са търсени причините за инвалидизация (III.4.18., III.4.23., III.4.33.). Проучени са причините за слепота по данни на ТЕЛК (III.5.14.), Изследвана е епидемиологичната характеристика на катарактата като причина за слепота (III.4.26., III.5.14., III.5.17., III.6.7.) и на глаукомата (III.4.24., III.4.26., III.5.14.).

XIII. Интердисциплинарна тематика

Изследвано е постспиналното главоболие и очните оплаквания след спинална анестезия (III.4.27.). Представен е случай с кожна дирофиляриатоза на клепача (III.4.19.).

Приемам, че авторската справка за научните приноси отразява коректно научните постижения на доц. д-р Ч. БАЛАБАНОВ. Той е изграден предносегментен и окулопластичен хирург и научните му приноси са свързани с хирургия на преден очен сегмент (предимно роговица) и хирургия на клепачните и епibuлбарните тумори. Научни и приложни приноси могат да бъдат групирани по следния начин:

1. Проучени са в детайли индикациите, хирургичната техника, резултатите и усложненията от лечението на тумори на клепачите, конюнктивата и орбитата.
2. Извършени са системни клиничко-епидемиологични и хистопатологични проучвания на болничната заболеваемост от тумори на окото и придатъците.
3. Проведено е сравнително експериментално проучване на българското тъканно цианакрилатно лепило „Каноколит Б' при рани на роговицата.
4. Внедрена е проникващата кератопластика при кератоконус, роговична ендоепителна дистрофия, постоперативна кератопатия, инфекциозни роговични перфорации, при стапяне на роговицата на базата на системен имуен процес, при изгаряния и др.
5. Проведени са проучвания върху донорския материал при кератопластика (разгледани са проблемите, свързани с донорския материал, извършено е микробиологично изследване на трупни очи, доказано е предимството на трепанация през ендотела).
6. Изследвани са различни аспекти на псевдоексфолиативната глаукома (системна исхемия при ПЕГ, състояние на локалното кръвоснабдяване при ПЕГ, електронномикроскопско изследване на трабекулум, ирис и конюнктива при ПЕГ).
7. Внедрени са съвременните оперативни методи за лечение на глаукома и катаракта

8. Заключение

9. Доц. д-р Ч. БАЛАБАНОВ притежава завидна клинична и теоретична база, която му позволява извършването на научно-изследователската и учебно-преподавателската работа. Той е опитен клиницист и компетентен преподавател. В областта на тумори и пластики има неоспорими хирургични умения, за което свидетелства представената справка за извършените операции.

10. Научната му продукция отговаря по обем и качество на изискванията за професор по клинична дисциплина, отразени в Правилника за развитие на академичния състав в МУ - Плевен.

Кандидат	Брой Публикации	Коеф. на самостоятелно участие (%)	I автор	Пи последващ автор	Импакт фактор	Цитирания у нас	Цитирания в чужбина
доц. д-р Ч. Б. БАЛАБАНОВ	94, от тях 4 в чужбина	10 % (9/94)	25	60	1.872	26	2

12. От представените за рецензиране трудове, болшинството са оригинални статии и под 10% от тях представляват обзори. Научно-изследователската дейност на доц. д-р Ч. БАЛАБАНОВ засяга актуални научни проблеми и представлява интерес за специалистите, особено за тези, работещи преден очен сегмент и окулопластика. Първо и второ тематични направления (касаещи тумори на окото и очните придатъци и хирургия при заболявания на роговицата), с включените трудове, свързани предимно с дисертационната му разработка и хабилитационния му труд, са на високо методологично ниво.

13. Кандидатът в конкурса има солидна клинична, теоретична и научна подготовка, която му позволява да се справи на високо ниво с научно-изследователската и учебно-преподавателската работа. Въз основа на изложените данни и техния анализ предлагам на уважаемото жури доц. д-р Ч. БАЛАБАНОВ да заеме академичната длъжност "ПРОФЕСОР" по офталмология (шифър 03.01.36) за нуждите на Медицински университет - Плевен.

16.05.2013 год.

Рецензент:



Проф. д-р Мариета Костянева, дм)